

Caðw— er lles pawb.
For us all, to keep.

Deððf Henebion Hynafol ac Arðaloedd Archaeolegol 1979

**Ceisiaðau am Ganiatâð Heneb Gofrestredig i
Gynnal Cloðiaðau Ymchwil — Canllawiau ar
Gyfer Ymgeiswyr**

Bydd angen i gais am ganiatâd i gynnal cloddiad ymchwil ar heneb gofrestredig ddangos bod y strategaeth ymchwil wedi'i chynllunio er mwyn cyflawni amcanion y gellir eu nodi'n glir a bod ystyriaeth lawn wedi'i rhoi i ddulliau amgen o gyflawni'r amcanion hynny, drwy, er enghraifft, gloddio safle heb ei gofrestru. Mae'n hanfodol, felly, bod cais am ganiatâd heneb gofrestredig yn cael ei gyflwyno gyda ffurflen gloddio ynghyd â:

- i. datganiad yn nodi pam ei bod yn angenrheidiol cloddio heneb gofrestredig yn hytrach na safle heb ei gofrestru a'r rhesymau dros ddewis yr heneb dan sylw;
- ii. amlinelliad o'r technegau nad ydyn nhw'n ddinistriol fel arolwg maes, arolwg geoffisegol, cofnodi adeiladau neu ffotograffiaeth o'r awyr sydd wedi'u defnyddio ac a fydd yn cael eu defnyddio yng nghyd-destun y strategaeth gloddio;
- iii. cofnod i ddangos beth yw'r amcanion y gobeithir eu cyflawni drwy gloddio;
- iv. manylion am unrhyw gloddiadau cyfatebol ar y safle dan sylw yn y cais neu mewn man arall.

Bydd angen i Lywodraeth Cymru fod yn fodlon hefyd y gall y cloddiwr ddangos y bydd digon o adnoddau (o ran cyllid a phobl) ar gael er mwyn sicrhau:

- i. y gellir goruchwyllo'r cloddiad yn ddigonol, yn cynnwys gofynion iechyd a diogelwch, a'i gwblhau yn ôl yr amserlen a gynigir;
- ii. y gellir cyflawni gwaith ôl-gloddio, yn cynnwys cadwraeth, dyddio (C14, dendrocronoleg ac ati) a gwaith amgylcheddol; a
- iii. bydd yr adroddiad cloddio'n cael ei gwblhau o fewn 5 mlynedd o ddiwedd y gwaith cloddio ac na fydd oedi o ran cyhoeddi'r canlyniadau oherwydd ymrwymadau sydd ar y gweill (mewn perthynas â hyn, pan fo'r ymgeisydd yn academydd gyda chyfrifoldebau addysgu, bydd Llywodraeth Cymru'n disgwyl, i gyd-fynd â'r cais, y bydd sicrwydd bod ei Bennaeth ef/hi yn yr Adran/y Brifysgol yn cefnogi'r prosiect ac na fydd dyletswyddau'r ymgeisydd yn atal y gwaith ôl-gloddio rhag cael ei gwblhau'n gynnar).

Dylid sicrhau bod Cadw yn cael y wybodaeth ddiweddaraf am lwyddiant y ceisiadau am gyllid ac am unrhyw addasiadau i'r strategaeth gloddio o ganlyniad i ddiffyg mewn cyllid.

Bydd ceisiadau i wneud gwaith ar heneb gofrestredig nad yw dan fygythiad cynigion datblygu neu ddifrod oherwydd erydu ac ati yn ddarostyngedig i archwiliad trylwyr. Dylai ymgeiswyr am Ganiatâd Heneb Gofrestredig sicrhau, felly, bod eu ceisiadau'n cynnwys yr holl ddogfennau a'u bod yn cael eu cyflwyno ymhell cyn y dyddiad cychwyn a gynigir ar gyfer y cloddiad arfaethedig er mwyn sicrhau y bydd digon o amser i ddatrys unrhyw ymholiadau. Mewn achosion dadleuol, efallai y bydd Llywodraeth Cymru'n gorfod cynnal ymchwiliad cyhoeddus ac mae angen ystyried y ffactor hwn wrth gynllunio cloddiad ymchwil.

Cais am Ganiatâd Heneb Gofrestredig

Ffurflen Ategol ar Gyfer Cloddiadau Ffurflen Ategol ar Gyfer Cloddiadau

(I'w chwblhau gan yr ymgeisydd neu ar ei ran mewn PRIFLYTHRENNAU neu deipysgrif)

A fydddech cystal ag amgáu, gyda'r cais, gynllun o'r cloddiad arfaethedig a'r ardal amgylchynol yn ôl graddfa o 1:2,500 o leiaf gan farcio union fan y safle a lleoliad yr ardal i'w gloddio. Dylid gwahaniaethu'n glir yr ardaloedd a gloddiwyd yn flaenorol.

1. Enw'r safle:

2. Cymuned, Ardal a Sir y Safle:

3. Cyfeirnod Grid:

4. Cyfnod y cloddiad arfaethedig (dyddiad cychwyn a nifer wythnosau):

5. Natur y cloddiad (ee treial, tymor cyntaf prosiect aml dymor, prosiect un tymor yn unig):

6. Ydych chi wedi cael caniatâd y tîrfeddiannwr a/neu'r deilydd i gloddio'r safle?:

7. Enw, cyfeiriad a rhif ffôn y perchennog:

8. Enw, cyfeiriad a rhif ffôn deilydd y safle, os nad y deilydd yw'r perchennog:

9. Disgrifiwch yn gryno y math o safle ydyw a chyfnod y safle:

10. Beth yw amcanion academiaidd y cloddiad arfaethedig?

(Amlinellwch y strategaeth ar gyfer y cloddio gan gynnwys y strategaeth ar gyfer samplo):

11. Cyflwr presennol y safle:

12. Disgrifiwch yn gryno unrhyw waith archaeolegol blaenorol ar y safle:

13. Disgrifiwch yn gryno unrhyw ragchwiliad o'r safle a gwaith ymchwil cefndirol a gynhaliwyd:

14. Enw cyfarwyddwr y cloddiaid arfaethedig:

15. Yn gryno, beth yw ei brofiad ef/hi o ran cloddio, ôl-gloddio ac ymchwil?:

16. Pa ymrwymadau sydd ganddo ef/hi ar y gweill o ran cloddio ac ôl-gloddio?:

17. Manylion staff goruchwylio a maint y gweithlu:

18. Sut bydd y gwaith cloddio'n cael ei ariannu?

(Nodwch, lle y bo'n berthnasol, pryd fydd canlyniadau unrhyw gais/geisiadau grant yn hysbys):

19. Beth yw'r trefniadau ar gyfer adfer y safle ar ôl y cloddiad?:

20. Gwaith ôl-gloddio:

Pa drefniadau ariannol a gweinyddol sy'n cael eu gwneud ar gyfer:

i. Trefniadaeth archif y safle:

ii. Gwarchod canfyddiadau:

iii. Trefniadaeth canfyddiadau:

iv. Gwaith amgylcheddol a dyddio C14:

v. Paratoi'r adroddiad terfynol (cofiwch gynnwys amserlen):

21. Lle ydych chi'n gobeithio y bydd yr adroddiad terfynol yn cael ei gyhoeddi?:

22. Unrhyw wybodaeth arall sy'n berthnasol i'r cais:

Llofnodwyd:

Dyddiad: